

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра економічної кібернетики і математичного моделювання

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління науковими проектами»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітній ступінь	«Доктор філософії»
Викладач	Клочан Ірина Володимирівна klochan@mnau.edu.ua

1. АНОТАЦІЯ

Складність і багатоаспектність проблеми планування та управління науковими дослідженнями у аграрному секторі обумовлюють необхідність як удосконалення існуючих моделей і методів планування та управління в національній економіці країни, так і проведення аналізу застосування відповідних методів в розвитку аграрного сектору провідних країн світу, в тому числі з урахуванням існуючих тенденцій у відповідній галузі в організаційних структурах самого різного спрямування.

Навчальна дисципліна «Управління науковими проектами» розглядає специфіку проектів в науковій сфері для розвитку аграрного сектора економіки. Дає можливість застосування механізму управління науковими проектами в аграрному секторі, вивчення аспектів обґрунтування доцільності проекту, загальних підходів до планування і контролю виконання проектів, а також управління елементами наукового проекту, що пов'язані з ризиками, якістю та програмним забезпеченням процесу управління проектом.

ANNOTATION

The complexity and multidimensionality of the problems of planning and management of scientific research in the agrarian sector necessitate both the improvement of existing models and methods of planning and management in the national economy of the country, as well as the analysis of the application of appropriate methods in the development of the agrarian sector of the leading countries of the world, including taking into account existing trends In the relevant field in the organizational structures of the very different direction.

The academic discipline «Management of scientific projects» examines the specifics of projects in the scientific sphere for the development of the agrarian sector of the economy. Provides the possibility of applying a mechanism for managing scientific projects in the agrarian sector, studying aspects of substantiation of the feasibility of the project, general approaches to the planning and control of project implementation, as well as managing elements of the scientific project related to the risks, quality and software of the project management process.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління науковими проектами»

Галузь знань – 07 – «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 – «Менеджмент»

Освітній ступінь Доктор філософії

Дисципліна нормативна

Семестр – 4

Кількість кредитів ECTS – 3,0

Кількість модулів – 1

Кількість змістових модулів – 2

Загальна кількість годин – 90

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції – 18 год. / 0,6кред.

Практичні заняття – 18 год. / 0,6кред.

Консультації – 20 год. / 0,7кред.

Самостійна робота – 34 год. / 1,1кред.

Форма підсумкова контрольного заходу – залік

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРЕДМЕТ, ОБ'ЄКТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма ув'язана із Законом України «Про вищу освіту», інструктивними вказівками Міністерства освіти і науки України, відповідає нормативній програмі циклу спеціальної (професійної) підготовки докторів філософії за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», Положенню про Європейську кредитно-трансферну систему організації навчального процесу у Миколаївському національному аграрному університеті про структурно-модульну систему навчання, затвердженому рішенням вченої ради університету.

Мета вивчення дисципліни: є формування у аспірантів знань та вмінь щодо розробки, оцінки, виконання наукового проекту.

Завданнями дисципліни є:

- вивчення теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору методів оцінки наукових проектів, форм їх документування та одержання соціального та економічного ефектів;
- оцінювання результативності наукового проекту на різних його циклах;
- набуття вмінь обґрунтовувати напрямки розробки та використання наукових проектів.

Предмет дисципліни: закономірності, принципи, методи і процеси формування на забезпечення ефективності наукових проектів.

Після вивчення дисципліни аспірант повинен знати:

- сучасні організаційні форми фінансування наукових проектів, його основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників;
- методичні положення та інструментарій оцінювання результатів наукових проектів;
- стратегії у наукових проектах для одержання фінансування та прибутку;
- інструментарій залучення інвестицій, грантів тощо у процесі виконання наукового проекту;
- необхідність та організацію інформаційного забезпечення контролю над процесами розбудови проекту і його втілення.

Після вивчення дисципліни аспірант повинен вміти:

- обґрунтовувати доцільність впровадження проекту та вміти переконувати потенційного інвестора, спонсора;
- збирати і систематизувати інформацію для відбору цільових ринків із використанням інструментів маркетингу, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційної продукції підприємства;
- оцінювати стан, динаміку та ефект від впровадження наукового проекту, враховуючи чинники ризику та невизначеності майбутнього;
- розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності наукового проекту у різних учасників;
- ефективно контролювати хід втілення проектів та управляти можливими змінами процесу.

Курс забезпечує набуття загальних та спеціальних компетентностей, які студент буде здатен продемонструвати після опанування програми дисципліни (програмовані результати):

Загальні компетентності	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Програмовані результати навчання
<p>- Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень</p> <p>- Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою</p> <p>- Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності</p>	<p>- Набуття універсальних навичок дослідника у сфері менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності</p> <p>-Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту</p>	<p>- Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації..</p> <p>- Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту..</p>

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	№	назва	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота	разом
1	Теоретичні основи управління проектами	1.	Загальна характеристика управління проектами	-	-	2	2	4
		2.	Обґрунтування доцільності проекту та його ефективності	2	2	2	4	10
		3.	Основні форми організації структури проекту	2	2	2	2	8
Всього				4	4	6	8	22
2	Особливості управління науковими проектами	4.	Управління науковими дослідженнями і розробками	2	2	2	4	10
		5.	Специфіка управління науковими проектами в закладах вищої освіти	2	2	2	4	10
Всього				4	4	4	8	20
3	Планування і контроль науковим проектом	6.	Планування проекту як складова управління науковими проектами	2	2	1	3	8
		7.	Структуризація проекту. Сітьове і календарне планування проекту	2	2	1	3	8
		8.	Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету	2	2	2	3	9
		9.	Управління ризиками в проектах	1	1	2	3	7
		10.	Управління якістю наукових проектів	1	1	2	3	7
		11.	Формування і розвиток проектної команди	2	2	2	3	9
Всього				10	10	10	18	48
Всього годин по навчальній дисципліні				18	18	20	34	90

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовних модулів	Кредити	Кількість лекцій, практичних занять, самостійна робота, годин
Теоретичні основи управління проектами	0,7	Л – 4 ПЗ – 4 К – 6 Самостійна робота – 8
Особливості управління науковими проектами	0,7	Л – 4 ПЗ – 4 К – 4 Самостійна робота – 8
Планування і контроль науковим проектом	1,6	Л – 10 ПЗ – 10 К – 10 Самостійна робота – 18
Всього	3,0	90

6.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістовних модулів	Кількість годин	Термін виконання
Теоретичні основи управління проектами	26	09.03-27.03
Особливості управління науковими проектами	20	30.03-10.04
Планування і контроль науковим проектом	44	13.04-08.05
Всього	90	

6.3. Перелік і короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління проектами

Тема 2: Обґрунтування доцільності проекту та його ефективності.....2 год.

Розробка концепції проекту. Обґрунтування проекту. Бізнес-план. Основні завдання бізнес-планування. Основні етапи розробки концепції проекту. Проектний аналіз, його суть та значення. Структура проектного аналізу. Екологічна експертиза проекту. Соціальна експертиза проекту. Обґрунтування доцільності проекту. Техніко-економічне обґрунтування проекту. Оцінка ефективності проектів. Методи оцінки ефективності проекту, що базуються на дисконтуванні грошових потоків

Тема 3: Основні форми організації структури проекту.....2 год.

Поняття проектної організаційної структури. Основні принципи формування груп для управління проектом. Внутрішній рівень формування організаційної структури. Зовнішній рівень формування організаційної структури. Критерії вибору організаційної структури. Типи організаційних структур проекту. Проектне управління і його переваги. Матрична організація управління проектом. Гібридна організаційна структура проекту. Функціональна організаційна структура управління проектами. Визначення функціональних обов'язків учасників проекту.

Змістовий модуль 2. Особливості управління науковими проектами

Тема 4: Управління науковими дослідженнями і розробками.....2 год.

Проблема управління науковими проектами. Базові поняття в науково-технічній сфері. Класифікація наукових проектів. Характеристика наукового проекту. Моделі і методи планування та управління науковими дослідженнями. Управління науковими проектами: особливості написання успішної заявки на грант.

Тема 5. Специфіка управління науковими проектами в закладах вищої освіти.....2 год.

Наукова діяльність в закладах вищої освіти згідно Закону України «Про вищу освіту». Процес реалізації наукових проектів в закладах вищої освіти. Класифікація завдань управління науковими проектами в закладах вищої освіти.

Змістовий модуль 3. Планування і контроль науковим проектом

Тема 6: Планування проекту як складова управління науковими проектами.....2 год.

Планування реалізації проекту. Основні процеси планування. Додаткові процеси планування. Розробка плану проекту. Цілі, призначення і види планів. Система планів: поточні, стратегічні. Фінансове планування за проектом. Засоби та джерела фінансування проекту. Джерела фінансування проектів. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею. Основні етапи проведення. Тендери на розробку проектно-кошторисної документації. Вимоги до робочої документації. Експертиза й затвердження проектів.

Тема 7: Структуризація проекту. Сітьове і календарне планування проекту.....2 год.

Визначення структури проекту на етапі планування. Правила структуризації. Управління окремими компонентами проекту. Завдання структуризації проекту. Послідовність здійснення структуризації. Математичні методи планування проекту. Сіткове планування проекту. Сіткова модель та сітковий графік. Етапи сіткового планування. Алгоритм розрахунку сіткової моделі. Календарне планування проекту. Параметри календарного плану. Оптимізація проекту.

Тема 8: Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету.....2 год.

Матеріально-технічна підготовка проекту. Основні етапи матеріально-технічної підготовки. Категорії витрат проекту. Кошторисна вартість матеріалів, конструкцій, деталей. Порядок планування витрат за проектом.

Розробка бюджету проекту. Схема формування бюджету проекту. Основні завдання бюджетного контролю. Можливості внесення змін до проектного бюджету.

Тема 9: Управління ризиками в проектах.....1 год.

Проектні ризики та їх класифікація. Господарський ризик. Податковий ризик. Принципи управління проектними ризиками. Методи аналізу ризиків проекту. Статистичний метод вивчення ризиків. Аналіз чутливості реагування. Аналіз сценарію. Ринковий ризик. Визначення точки беззбитковості. Дерево рішень. Метод «Монте-Карло». Можливості зниження та протидії ризикам. Основні методи зниження ризиків.

Тема 10: Управління якістю наукових проектів.....1 год.

Концепція управління якістю проектів. Метод системного управління якістю. Види витрат, що пов'язані із забезпеченням якості проекту. Система норм і стандартів. Управління забезпеченням якості проекту. Контроль якості проекту.

Тема 11: Формування і розвиток проектної команди.....2 год.

Людський чинник в управлінні проектами. Мета створення проектної команди і завдання проект-менеджера. Етапи формування проектних груп. Координаційна група проекту.

Разом 18 годин

6.4. Перелік та план практичних занять

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління проектами

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1: Обґрунтування доцільності проекту та його ефективності.

1. Основні етапи розробки концепції проекту.
2. Екологічна експертиза проекту.
3. Соціальна експертиза проекту.
4. Техніко-економічне обґрунтування проекту.
5. Оцінка ефективності проектів.....2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2: Основні форми організації структури проекту.

1. Основні принципи формування груп для управління проектом.
2. Критерії вибору організаційної структури.
3. Проектне управління і його переваги.....2 год.

Змістовий модуль 2. Особливості управління науковими проектами

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3: Управління науковими дослідженнями і розробками.

1. Базові поняття в науково-технічній сфері. Класифікація наукових проектів.
2. Управління науковими проектами: особливості написання успішної заявки на грант.....2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4: Специфіка управління науковими проектами в закладах вищої освіти.

1. Наукова діяльність в закладах вищої освіти згідно Закону України «Про вищу освіту».
2. Класифікація завдань управління науковими проектами в закладах вищої освіти.....2 год.

Змістовий модуль 3. Планування і контроль науковим проектом

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5: Планування проекту як складова управління науковими проектами.

1. Розробка плану проекту.
2. Засоби та джерела фінансування проекту.
3. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею.....2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6: Структуризація проекту. Сітьове і календарне планування проекту.

1. Визначення структури проекту на етапі планування.
2. Математичні методи планування проекту.
3. Алгоритм розрахунку сіткової моделі.
4. Календарне планування проекту.....2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7: Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету.

1. Матеріально-технічна підготовка проекту.
2. Кошторисна вартість матеріалів, конструкцій, деталей.
3. Порядок планування витрат за проектом.
4. Розробка бюджету проекту.....2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8: Управління ризиками в проектах.

Управління якістю наукових проектів.

1. Методи аналізу ризиків проекту.
2. Статистичний метод вивчення ризиків.
3. Аналіз чутливості реагування. Аналіз сценарію. Визначення точки безбитковості Дерево рішень.
4. Метод «Монте-Карло».
5. Метод системного управління якістю.
6. Види витрат, що пов'язані із забезпеченням якості проекту.....2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9: Формування і розвиток проектної команди.

1. Людський чинник в управління проектами.
2. Завдання проект-менеджера.
3. Етапи формування проектних груп.....2 год.

Разом 18 годин

6.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Самостійна робота аспірантів у обсязі 34 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань.

Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, аспіранти вивчають у вільний від занять час. В методичних рекомендаціях для практичних занять виділяються теми, які аспірант повинен виконати самостійно.

Теми обов'язкового самостійного опрацювання

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	1	Поняття «проект» і «управління проектами». Основні процеси управління проектами. Методологія управління проектами. Основні принципи управління проектами. Еволюція методів управління проектами. Класифікація проектів. Оточення та учасники проекту. Зовнішнє середовище проекту. Внутрішнє середовище проекту. Ключові учасники проекту. Життєвий цикл проекту. Стадії розробки та реалізації інвестиційного проекту.	2	ведення конспекту
1	2	Бізнес-план. Основні завдання бізнес-планування. Основні етапи розробки концепції проекту. Екологічна експертиза проекту. Соціальна експертиза проекту. Техніко-економічне обґрунтування проекту. Оцінка ефективності проектів. Інші методи оцінки ефективності проекту.	4	ведення конспекту
1	3	Внутрішній рівень формування організаційної структури. Зовнішній рівень формування організаційної структури. Типи організаційних структур проекту. Гібридна організаційна структура проекту. Функціональна організаційна структура управління проектами.	2	ведення конспекту
2	4	Проблема управління науковими проектами. Моделі і методи планування та управління науковими дослідженнями. Управління науковими проектами: особливості написання успішної заявки на грант.	4	ведення конспекту
2	5	Вивчення Закону України «Про вищу освіту».	4	ведення конспекту
3	6	Система планів: поточні, стратегічні. Фінансове планування за проектом. Засоби та джерела фінансування проекту. Тендери на розробку проектної документації. Вимоги до робочої документації.	3	ведення конспекту

3	7	Управління окремими компонентами проекту. Завдання структуризації проекту. Послідовність здійснення структуризації. Математичні методи планування проекту. Алгоритм розрахунку сіткової моделі. Календарне планування проекту.	3	ведення конспекту
3	8	Основні етапи матеріально-технічної підготовки. Категорії витрат проекту. Кошторисна вартість матеріалів, конструкцій, деталей. Схема формування бюджету проекту.	3	ведення конспекту
3	9	Господарський ризик. Податковий ризик. Принципи управління проектними ризиками. Методи аналізу ризиків проекту. Статистичний метод вивчення ризиків. Можливості зниження та протидії ризикам.	3	ведення конспекту
3	10	Система норм і стандартів. Управління забезпеченням якості проекту. Контроль якості проекту.	3	ведення конспекту
3	11	Людський чинник в управлінні проектами. Етапи формування проектних груп. Координаційна група проекту.	3	ведення конспекту
Всього годин			34	

6.6. Консультації

Консультації з теоретичної та практичної частини курсу проводяться для аспірантів згідно графіку роботи, регламентованого педнавантаженням, а також по мірі необхідності.

Теми, з яких проводяться консультації

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин
1	1	Загальна характеристика управління проектами	2
1	2	Обґрунтування доцільності проекту та його ефективності	2
1	3	Основні форми організації структури проекту	2
2	4	Управління науковими дослідженнями і розробками	2
2	5	Специфіка управління науковими проектами в закладах вищої освіти	2
3	6	Планування проекту як складова управління науковими проектами	1
3	7	Структуризація проекту. Сітьове і календарне планування проекту	1
3	8	Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету	2
3	9	Управління ризиками в проектах	2
3	10	Управління якістю наукових проектів	2
3	11	Формування і розвиток проектної команди	2
Всього годин			20

6.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

1. Поняття «проект» і «управління проектами».
2. Основні процеси управління проектами.
3. Методологія управління проектами.
4. Основні принципи управління проектами.
5. Еволюція методів управління проектами.
6. Класифікація проектів.
7. Оточення та учасники проекту.
8. Зовнішнє середовище проекту.
9. Внутрішнє середовище проекту.
10. Ключові учасники проекту.
11. Життєвий цикл проекту.
12. Стадії розробки та реалізації інвестиційного проекту.
13. Розробка концепції проекту.
14. Обґрунтування проекту.
15. Бізнес-план. Основні завдання бізнес-планування.
16. Основні етапи розробки концепції проекту.
17. Проектний аналіз, його суть та значення.
18. Структура проектного аналізу.
19. Екологічна експертиза проекту.
20. Соціальна експертиза проекту.
21. Обґрунтування доцільності проекту.
22. Техніко-економічне обґрунтування проекту.
23. Оцінка ефективності проектів.
24. Методи оцінки ефективності проекту, що базуються на дисконтуванні грошових потоків.
25. Поняття проектної організаційної структури.
26. Основні принципи формування груп для управління проектом.
27. Внутрішній рівень формування організаційної структури.
28. Зовнішній рівень формування організаційної структури.
29. Критерії вибору організаційної структури.
30. Типи організаційних структур проекту.
31. Проектне управління і його переваги.
32. Матрична організація управління проектом.
33. Гібридна організаційна структура проекту.
34. Функціональна організаційна структура управління проектами.
35. Визначення функціональних обов'язків учасників проекту.
36. Проблема управління науковими проектами.
37. Базові поняття в науково-технічній сфері.
38. Класифікація наукових проектів.
39. Характеристика наукового проекту.
40. Моделі і методи планування та управління науковими дослідженнями.

41. Управління науковими проектами: особливості написання успішної заявки на грант.
42. Наукова діяльність в закладах вищої освіти згідно Закону України «Про вищу освіту».
43. Процес реалізації наукових проектів в закладах вищої освіти.
44. Класифікація завдань управління науковими проектами в закладах вищої освіти.
45. Планування реалізації проекту.
46. Основні процеси планування.
47. Додаткові процеси планування.
48. Розробка плану проекту.
49. Цілі, призначення і види планів.
50. Система планів: поточні, стратегічні.
51. Фінансове планування за проектом.
52. Засоби та джерела фінансування проекту.
53. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею.
54. Основні етапи проведення.
55. Тендери на розробку проектної документації.
56. Вимоги до робочої документації.
57. Експертиза й затвердження проектів.
58. Визначення структури проекту на етапі планування.
59. Правила структуризації.
60. Управління окремими компонентами проекту.
61. Завдання структуризації проекту.
62. Послідовність здійснення структуризації.
63. Математичні методи планування проекту.
64. Сіткове планування проекту.
65. Сіткова модель та сітковий графік.
66. Етапи сіткового планування.
67. Алгоритм розрахунку сіткової моделі.
68. Календарне планування проекту.
69. Параметри календарного плану.
70. Матеріально-технічна підготовка проекту.
71. Основні етапи матеріально-технічної підготовки.
72. Категорії витрат проекту.
73. Кошторисна вартість матеріалів, конструкцій, деталей.
74. Порядок планування витрат за проектом.
75. Розробка бюджету проекту.
76. Схема формування бюджету проекту.
77. Основні завдання бюджетного контролю.
78. Можливості внесення змін до проектного бюджету.
79. Проектні ризики та їх класифікація.
80. Господарський ризик. Податковий ризик.
81. Принципи управління проектними ризиками.
82. Методи аналізу ризиків проекту.

83. Статистичний метод вивчення ризиків.
84. Аналіз чутливості реагування.
85. Аналіз сценарію.
86. Ринковий ризик. Визначення точки беззбитковості.
87. Дерево рішень.
88. Метод «Монте-Карло».
89. Можливості зниження та протидії ризикам.
90. Основні методи зниження ризиків.
91. Концепція управління якістю проектів.
92. Метод системного управління якістю.
93. Види витрат, що пов'язані із забезпеченням якості проекту.
94. Система норм і стандартів.
95. Управління забезпеченням якості проекту.
96. Контроль якості проекту.
97. Людський чинник в управлінні проектами.
98. Мета створення проектної команди і завдання проект-менеджера.
99. Етапи формування проектних груп.
100. Координаційна група проекту.

6.8. Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння, тощо.

Проміжний контроль знань здійснюється шляхом тестування, усного опитування, виконання індивідуальних робіт та проведення контрольних робіт аспірантів.

Кінцевий контроль знань випускників з дисципліни «Управління науковими проектами» здійснюється під час приймання заліку з дисципліни.

Схема поточного і заключного контролю знань

Дисципліна	Кількість годин				Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота			min	max	min	max
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління проектами										
	4	4	6	8	Виконання практичних завдань	1	3	5	3	5
					Тестування	2	3	5	6	10
					Самостійна робота	3	2	3	6	9
Разом по змістовному модулю 1									15	24

Управління науковими проектами	Змістовний модуль 2. Особливості управління науковими проектами									
	4	4	4	8	Виконання практичних завдань	1	3	5	3	5
					Тестування	2	3	5	6	10
					Самостійна робота	2	2	3	4	6
	Разом по змістовному модулю 2								13	21
	Змістовний модуль 3. Планування і контроль науковим проектом									
	10	10	10	18	Виконання практичних завдань	3	3	5	9	15
					Тестування	2	3	5	6	10
					Самостійна робота	4	2	3	8	12
	Разом по змістовному модулю 3								23	37
Залікова робота (проект)								10	20	
Разом по курсу дисципліни								60	100	

За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, тощо) аспірант може отримати від 0 до 100 балів.

Аспіранти, що набрали менше 60 балів протягом семестру до сесії не допускаються. До складання заліку такі аспіранти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Основна:

1. Бутко М.П. Інтелектуальний капітал як чинник модернізації регіонального економічного простору : монографія / М.П. Бутко, О.В. Попело ;

під заг. наук.кер. д-ра екон. наук, проф. М.П. Бутка. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2014. – 372 с.

2. Інноваційний менеджмент: курс лекцій / Л.А. Пономаренко, В.А. Паламарчук. – К.: Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. – 80 с.

3. Микитюк П.П. Управління проектами: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / П.П. Микитюк – Тернопіль, 2014. – 270 с.

4. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проектами: Підручник / За заг. ред. Л.В. Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.

5. Опп А.Д. Управление проектами: рук. по ключевым процессам, моделям и методам. / Пер. с англ. О.В.Теплых; под науч. ред. Т.В.Герасимовой. – Д.: Баланс Бизнес Букс, 2006. – 216 с.

6. Петренко Н.О. Управління проектами: навчальний посібник. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустрич, М.О. Гоменюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с

7. Проектний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.В.Гриньов, І.А. Дмитрієв, Д.У.Бікулова та ін.; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х., 2006. – 420 с.

8. Рач В.А. Управління проектами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку: навч. посіб. / В.А. Рач, О.В. Россошанська, О.М. Медведєва; за ред. В.А. Рача. – К.: «К.І.С.», 2010. – 276 с.

9. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Каравела. 2004. – 344 с.

10. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підручник / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В. Доценко, А.М. Чередниченко. – К.: КРОК, 2014. – 673 с.

11. Хміль Т.М. Проектний менеджмент : навч. посіб. / Т.М. Хміль, Л.О. Шишмарьова; Харк. нац. екон. ун-т. – Х.: Вид-во ХНЕУ, 2009 – 265 с.

12. Фесенко Т.Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т.Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.

13. Филипенко О.М. Управління проектами: конспект лекцій / О.М. Филипенко, Т. С. Колеснік. – Харків: ХДУХТ, 2016. – 99 с.

14. «Управління проектами»: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.

15. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В. Ульянченка та П.Ф. Цигікала. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010.- 522 с.

Додаткова:

16. Алімпієв А.М. Моделі і методи планування та управління науковими дослідженнями / А.М. Алімпієв, Д.А. Гриб, Б.О. Демідов, С.А. Олізаренко, М.В. Науменко // Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України. – 2014. – № 2(15). – С. 173-176.

17. Бородін В.С. Застосування методу експертних оцінок при розподілі бюджету наукової організації / В.С. Бородін, Є.Л. Морозов, Н.О. Перевозчикова // Менеджер. – 2000. – №4. – С. 137- 141.

18. Даниленко С.М. Аналіз сучасного стану та ефективності фінансового забезпечення наукових досліджень та інновацій в Україні [Електронний ресурс] / С.М. Даниленко. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/npkntue/2010_17/stat_17/34.pdf.

19. Дей М.О. Управління науковими проектами: особливості написання успішної заявки на грант / М.О. Дей // Міжнародний юридичний вісник: збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2016. – Вип. 1 (3). – С. 212-215.

20. Козинец В.П. Подготовка инноваций и управление проектами / В.П. Козинец, В.В. Малый; Под ред. В.А. Ткаченко; Нац. металлург. акад. Украины и др. – Д.: Пороги, 2006. – 482 с.

21. Научно-технический потенциал : структура, динамика, эффективность / [Добров Г.М., Тонкаль В.Е., Савельев А.А. и др.]. – К.: Наукова думка, 1987. – 347 с.

Інформаційні ресурси:

22. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

23. Головне управління статистики в Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>

24. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

25. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/>

26. Міністерство економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для проведення практичних занять розроблені методичні рекомендації, в яких виділена частина, яка повинна бути опрацьована в аудиторіях, а також для самостійної роботи. Розроблені тести для поточного контролю знань, із застосуванням комп'ютерної техніки.